

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare odată pe săptămână.

Un număr 3 lei.

Director: MARIAN SASU.

Redactor: ION RAȚIU

COLABORATORI:

I. Aldea, I. Dobre, A. Duvlea, Eman. Muntean, A. Ocnean, P. Petringenar, I. Pitic, A. Popa, Gh. Spătăceanu, Elena Dr. Stolanovici, N. Borza, I. Raica, Gr. Ursu, T. Trifa, V. Zdrenghia.

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitele școlare part. 180 lei. Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Cercurile culturale învățăto-rești.

Noi învățători ardeleni am fost puțin cunoscuți cu activitatea cercurilor culturale învățăto-rești. Sub regimul unguresc aveam și noi Conferințele tractuale, cari se țineau odată pe an în centrele mai însemnate ale tractului.

Aceste conferențe aveau și ele caracterul pedagogic instructiv pentru învățătorii tineri, pe deoparte că-și însușiau metodele de predare dela cei mai rutinați, iar pe de altă parte învățătorii mai vechi erau puși totdeauna în curent cu mișcările noi pedagogice. Fiind acele conferențe tractuale aranjate esclusive pentru învățători, nu aveau asupra poporului dela țară nici o înrîurire.

Contemplarea Cercurilor culturale la sate a fost o idee emanată dintr'un spirit ager pedagogic și bine premeditat. Purcezând din această înaltă concepție putem întrevedea ca o licărire de îndoită valoare a acestor cercuri pe viitor.

Profită învățătorimea tină-ră cu puțină practică pedagogică pe deoparte, dar profităm și cei mai vechi,

participând la diferitele lecții practice de model predate în conferința intimă de către învățătorul comunei, pentru reușita căror lecții înțeleg să-și dea multă silință învățătorii.

Pe de altă parte profită poporul dela țară, care nu prea are ocazie a vedea intelectualii adunați pe sate; poate numai atunci când vin diferiți agenți să-i ceară votul pentru deputați, ori senatori. Dar acum când vede țăranul pe luminătorul său, venit la el acasă, nu pentru cersire de voturi, nici pentru nescai afaceri de negoț — ci-l vede venind cu gândul curat de a-i vărsa în sufletul lui povește și învățături cari îl privesc direct pe el și semeni săi — stă și-l privește pe învățător cu multă încredere.

În espresia feței săteanului în aceste momente par că poți afla și gândul lui . . . doar voi învățătorii ne-ați mai rămas a ne cunoaște păsurile în greaua noastră luptă cu gila.

Să nu abuzăm de această încredere a țăranului nostru. Să pregătim terenul de așa ca ziua pe când să ține cercul cultural să fie o zi de sărbătoare pentru întreagă comuna.

Programa acelei sărbări să fie bine determinată și variată. Premergând ședința intimă, învățătorul ori învățătoarea comunei va sta în fața colegilor și-a elevilor săi cu adevărată lecție de model, fie aceea de ori-ce natură ar fi, de așa ca la sfârșitul aceleia să rămână fiecare învățător cu un câștig real și instructiv. În 30—40 minute să se poată observa trecerea cu ușurință a treptelor decadice-dintrună într-alta.

Ședința publică să aibe puncte cât să poate de variate. Pe lângă conferențele ce le țin, cât să poate liber, învățătorii oaspeți, ori alți intelectuali, învățătorul comunei să-și aibă programa cu cântări diferite, cu declamări, dialoguri și dansuri naționale, iar de la ser-

viciul divin să nu lipsească corul școlărilor, cari cântă liturgia.

Durere; aceste frumoase pregătiri nu ne este dat ale vedea nici într'un loc, ori aproape nici într'un loc, pe unde ni-e dat a aranja cercuri culturale.

Pe unele locuri se țin de formă lecțiile practice de model, dar în fond nimic, pe alte locuri nu se țin de loc. Cântarea, frumoasa cântare, care când e bine cântată înalță inimile; încă lipsește din programa unor învățători.

În nădejdea, că în cel mai scurt viitor apropiat, domnii, doamnele și D-șoarele colege se vor pune pe lucru, pregătindu-și o programă variată și bogată pentru cercurile culturale din circumscripția subsemnatului, de astădată nu voi mai arăta pe cei cu scăderi.

În felul arătat înțeleg a aranja aceste serbări ale cercului cultural, altcum e păcat de timpul pierdut, umblând din sat în sat fără ispravă.

Zlatna, luna Ianuarie 1827.

Petru Petringear,
președintele „Cercului cult. Zlatna“.

Ce trebuie să cetim noi învățătorii?

Toate acestea premerse, urmează să mai știm, că noi învățătorii de astăzi, nu ca profesioniști, ci ca misionari avem un rol mult mai vast de îndeplinit, care trebuie să depășiască mult activitatea noastră dintre păreții școlii. și acel rol, aceea misiune este aceea care ni-o dictează idealul nostru național: consolidarea patriei noastre.

În numele acestui ideal va trebui să estindem cercul operațiilor noastre și asupra adulților, având a lupta nu numai cu cei mici ci și cu cei mari, ca unii cari ne pretindem a face parte din ansamblul celulelor celor mai sănătoase ale organismului statului nostru. Și deoarece știm că cu toate că e mare puterea dreptului, totuși de cele mai multeori triumfează forța, care este și un principiu natural, ce nu poate fi ignorat pentru a ne putea duce cu isbândă lupta sub toate raporturile reclamate de idealul ce urmărim, va trebui să ne acumulăm încă din vreme cât mai multă forță, care dacă la alții poate să consteie în mate-

rie, la noi nu poate decât în suflet, în îmbogățirea sufletului nostru cu o cultură superioară sănătoasă.

Se cere să ne însușim limba frumoasă românească, o ordine superioară în gândire, să ne ridicăm la o pătrundere mai înțelegătoare a problemelor vieții — la o mare forță culturală și morală în gândire și în fapte, pentruca sub toate raporturile luptelor noastre, în toate împrejurările și în toate manifestațiunile noastre de viață să ne putem afirma ca forțe sociale vrednice de respectat.

La toate acestea vom putea ajunge, nu cetind pornografii nici gazete politice, cari nu-și înțeleg rostul lor, ci numai cetind scrierile alese din literatura noastră frumoasă, operele frumoase și mărețe ale apostolilor culturii noastre, dacă vom ceti cât mai multe cărți științific-culturale numai de ale noastre ci și de ale străinilor, la cari putem ajunge prin intermediul traducătorilor noștri. Multe din acestea se găsesc cu prețuri reduse în bibliotecile de popularizare a științei, dintre cari eu amintesc următoarele :

Pr. N. Georgescu : Despre existența lui D-zeu".

Platon : „Apologia lui Socrate“. Archim. Galaction : „Poate știința se înlocuiască creștinismul ?“

Seneca : „Liniștea sufletească“. Tolstoi : „Un rege Lear“. I. Ruski ; „Conferințe“. Tolstoi : „Sonata Kreutzer“. Russo : Cugețări și amintiri Dr Dubois ; „Influența sufletului asupra corpului“. Morden : „Puterea cugetării“.

Anghel : „Triumful vieții“. „Din problemele vieții“. Rădulescu Motru : „Cultura română“. N. Bălănescu : „Lumină și naționalism“. I. Petrovici ; „Figuri dispărute“. St. Dumitrescu : „Viața publică și privată la Romani“. Aslan : Cultul oamenilor mari.

I. Bian : „Momente culturale“. Platon : Despre datorie cetățeanului“. Cicero : „Cuvântări pentru Marecelus“. Cicero : „Pro Milone“. Cogălnicean : „Cuvânt introductiv la cursul de Istorie națională“. „Universul și minunile lui“ Dr Gustav Le Bon : „Nașterea și moartea materiei“. Vasile Conta : „Încercări de metafizică materialistă. Dr. N. Leon : „Generațiunea spontană și Darwinismul“. I. Morand ; Introduecere la studiul științelor fizice“. Flamarion : „Lumen“. Herbert Spencer : „Progresul“. Schopenhauer : „Viața, amorul, moartea“. Voltaire : „Destinul“.

În fine de încheiere, cade se să mai accentuez că : numai acei învățători, cari posed cât mai temeinic toate cunoștințele ce au de predat în școală, — cari în predare întrebuințează totdeauna cea mai bună metodă și sunt inzestrați cu o cultură superioară cerută de greutatea vremurilor în cari trăim, — numai aceia își vor putea îndeplini cu adevărat misiunea lor de apostoli ai neamului.

Sebeșel, la 19 August 1926.

Alexandru Duvlea
învățător.

Două povești.

CERȘITOR...

[Celor mulți.

Aveam și eu odată un cămin, o vatră unde ascultam povești... Avem grădini cu trandafiri și crini, aveam cununi de lauri și lumini împodobeau palatul meu de fericiri eterne...

Eram un împărat și flori tmi îngropau privirea, din mează-zi la răsărit mi-se 'nchina și firea; ceriul și pământul 'ntreg era al meu, mi-se 'nchinau oștiri în zale scumpe, altare mi-se rădicau și'n gânduri fără umbre mă alinta viața...

Așa eram... tu râzi; și asta-i adevărul. mă vezi un cerșitor și te 'ngrozești de mine? Nu, știu ce spui: era un vis... eram copil atunci... apoi credeam în basme...

Tu altfel ești; și fericit privești nenorocirea din jurul tău; nu te speria că visul meu e tot așa adevărat ca viața ta, căci chiar în strălucirea ei nu e mai mult; tu spui așa că viața-i vis...

DIN COPILĂRIE...

Eram pe-atunci copil, iubeam florile, furtuna, cântecul și viața... În primăveri cu ceriul blând, albastru, sub crengile unui salcâm ingenuncheam și murmuram în rugăciuni, dorință, visuri; ca niște bărci se părăndau pe apele iluziilor himere diafane și gânduri răvrățite.

Într'un amurg — eram copil — în trunchiul de salcâm iubit am încrustat un nume drag, Apoi m'am dus departe și după ani abia m'am reintors...

Tot primăvară era și-atunci, salcâmiu toți au înflorit și dintre toți salcâmul meu îmbătrânit, netnverzit, părea bolnav, uscat schelet de vremuri. Salcâmul tremura urât cu frunzele uscate de frigul morții... Nu mai era viață'n el și a pierit...

Am înțeles atunci când am privit pe trunchiul încrețit un nume săpat de mine cu ani mai înainte... Și numele, strâmbat de vremi trecute mă privea tăcut și batjocuritor.

Am înțeles păcatul ce l-am săvârșit când am încrustat în scoarța lui, un nume ce-mi era iubit...

Ion Rațiu.

Corespondență.

Mult Stimate Doamne Revizor.

Apelul Dvoastre pentru formarea unui comitet de redacție a revistei noastre „Amicul Școlii” cred că a găsit un adânc ecou în sufletul fiecărui dascăl, căci această revistă, cerută de necesitatea vremii pentru apărarea intereselor noastre profesionale pe deoparte iar pe de altă parte pentru reîmprospătarea și oțelirea puterilor de muncă, a plecat cu steagul ei falfăitor spre biruință cu toată hotărârea precum hotărâte și oțelite erau și puterile stegarului ei, în lupta dreaptă pentru atingerea țintei fixate. Ne-ar muștra conștiința dacă în drumul spre această țintă am fi chiar noi dascăli aceia cari prin nepăsarea noastră am contribuit la împiedecarea propășirii acestei reviste, care apărându-ne interesele i-am fi astfel recunoscători pentru binefacerile ei.

Intrată în al III lea an, datorită muncii desinteresată a conducătorilor și binevoitorilor ei, ne impune o datorință morală a privi cu toată încrederea luptă pentru realizarea aspirațiilor noastre profesionale, iar steagul ei să ne fie simbol de solidaritate și organizare, condiții absolut indispensabile pentru eluțarea drepturilor noastre, căci singurul loc de întâlnire în această cauză, fiind noi așa de resirați și alte ocazii de convenire ni se ofera așa de rar e numai steagul organului de publicitate, care ne poate aduna pe toți în un mănunchiu. E și timpul să ne mai gândim și la noi nu numai la alții, căci experiența ne-a cam dovedit cum alții se gândesc la noi.

În ce mă privește pe mine în cadrele modestelor mele puteri mă voiu nizui a sprijini această luptă prin asocierea cu aceia cari au plecat înainte cu steagul desfășurat și cu credință în sinta finală.

O. Mureșului la 7 Ianuarie 1927.

Cu deoseblă știință.

G. Ursu.

Cărți și Reviste

În vederea satisfacerii cerinței de cultură profesională a oricărui învățător, mai ales în vremurile acestea când lucrările didactice sunt așa de scumpe, găsim nemerit a Vă face cunoscut că lucrarea „Bazele studiului copilului” de pedagogul american Kirkpatrick, cuprinzând 400 pagini, tradusă în românește de D-I G. Simeon, costă numai 30 Lei. E o lucrare citată de mulți autori didactici; poate fi utilizată și în vederea examenului de definitivat și înaintare pe loc.

Deasemenea recomandăm cartea „Psihologie și Educație” de W. James, pedagogul pragmatist american, traducere tot de D-l Simeon. Se pot procura dela Coop. Inv. Aiud.

CONVOCARE

No. 5—1927.

Domnii, doamnele și domnișoarele colege din Comunele Zlatna Trâmpoele Valea-Dosului, Petrângeni, Valea Bulzului, Gălași, Feneș, Presaca și Poiana sunt prin aceasta, convocați la întrunirea Cercului cultural învățătoresc ce va avea loc în comună Feneș în 13 Februarie a. c. cu participare la serviciul divin.

De viptuale se va îngriji fiecare.

Zlatna la 28 Ianuarie 1927.

Petru Petrîngen pres.

Partea oficială.

Toate ordinele și circularile, ce se vor publica în partea arhivată a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștientios de către cei vizăți.

No. 293—1927.

În atențiunea școalelor primare din plasa Sebeș comunicăm copia Ord. No. 28957—1926 al Inspectoratului Regional—Sibiu:

„Ca urmare la raportul Direcțiunii școlii primare de staț din comuna Sebeșel Nr. 151—1926 Vă rugăm a pune în vedere școalelor primare din plasa Sebeș că, cu ocazia inducerii elevilor din Cătoaloagele de chemare, în „Matricola” se va pune data și locul nașterii elevilor după actele stării civile. În cazul de față se va pune județul Sibiu cum e trecut și în actul de naștere”

No. 292—1927.

Spre știre și conformare trimțtem copia ord. Inspectoratului No. 29017—1926.

„Intemeiați pe ordinul No. 149180—1926. Vă facem cunoscut că Ministerul a dispus să nu se mai aplice dispozițiunile art. 411 aliniatul Din regulamentul de aplicare al legii învățământului primar articol care dă dreptul medicilor școlari să închidă scolile în cazuri de boală intrucât snt în contradicție cu dispozițiile serviciului sanitar al Ministerului sănătății.”

„Până la noi dispozițiuni, veți aplica întocmai dispozițiunile cuprinse în regulamentul legii învățământului secundar, art. 33 conform căruia lecțiunile se pot suspenda de Minister bineînțeles cu avizul motivat al oficiului sanitar județean sau al orașului”

No. 28767—1926.

În legătură cu chestiunea contribuției susținătorilor școlilor particulare, la construcțiile școlilor de Stat. Vă facem cunoscut că Ministerul cu No. 150810—1926 a admis pentru o perioadă de tranziție să nu li se ceară locuitorilor minoritari contribuții în bani, în vederea construcției localurilor.

No. 371—1927.

Vă facem cunoscut, că Onor. Minister prin decizia No. 8573—1927, revine asupra dispozițiilor luate prin decizia No. 70128—1926, ca învățătorilor ardeleni și bănățeni, cari la aplicarea actualei legi, aveau trei ani de funcționare, să fie scutiți de depunerea examenului de înaintare pe loc și să fie înaintați în mod automat la gradul I. atunci când împlinesc 12 ani de serviciu.

Se va aplica în întregime dispozițiunile din lege, în privința înaintării lor la gradul II. și I. întocmai ca și colegilor din restul țării, în tot ce privește aceste două înaintări.

No. 363—1927.

Avem onoare a vă face cunoscut că Ministerul a dispus prin această că fostul învățător suplinitor, Constantin Ravari de la școala din Tuzla Costinești jud. Constanța să nu mai fie reprimat în învățământ, făcându-se culpabil de delapidare de bani publici și părăsire de post.

No. 35—1926.

Vă facem cunoscut că Onor. Minister cu ordinul No. 112727/1926 aproba că învățătorii din Regiunea IV. Sibiu cari au fost propuși pentru scoatere la pensie și pentru care nu s'a îndeplinit până în prezent aceste forme legale — să funcționeze mai departe în posturile pe care le-au avut anulându-se de asemenea transferările și numirile făcute cu ocazia acestor mișcări printre membrii corpului didactic primar.